

รายละเอียดโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อโครงการ การแปรรูปสมุนไพร สร้างสุข สร้างรายได้ ด้วยสมุนไพรในชุมชน

☐ ฉบับขออนุมัติโครงการ

หน่วยงาน... ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก.....
 ผู้รับผิดชอบ...นางสาวอนุสรฯ แสงดาว.....ตำแหน่ง.....ครูศูนย์การเรียนรู้.....
 โทรศัพท์สำนักงาน ๐๕๖-๖๓๓๕๙๗ มือถือ...๐๙๑-๘๓๙๒๕๘๖...e-Mail.....kanansara.1931@gmail.com.....

☐ ฉบับขออนุมัติปรับแก้ไขรายละเอียดโครงการ ครั้งที่....

S1 : ความเชื่อมโยง/สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบาย และภารกิจ

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบายและข้อสั่งการ

* ต้องมีความสอดคล้องอย่างน้อย 1 ข้อ

☐ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัด

แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

☐ จุดเน้นการดำเนินงาน ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

๑. พลิกโฉมระบบการเรียนรู้สู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ

๑.๑ ยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ

ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และทักษะที่จำเป็น สร้างทางเลือกที่หลากหลายและยืดหยุ่นเชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และไร้รอยต่อ

๒. ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

๒.๓ ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจในชุมชนและการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

ให้มีมูลค่าเพิ่ม

๒.๔ พัฒนาทักษะและอาชีพใหม่ให้กลุ่มวัยเกษียณ เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย สามารถสร้างรายได้

พึ่งพาตนเองได้ และลดภาระพึ่งพิงทางสังคม

๓. ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งอนาคต สู่การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ

๓.๒ มุ่งสร้างทักษะที่หลากหลาย (Multi Skill) และความยืดหยุ่น (Resilience) ให้ประชาชนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ของสังคมและโลกการทำงาน เช่น ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการปรับตัว ทักษะด้านวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์

☐ แผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)☐ ข้อสั่งการอื่น (ถ้ามี)

ความสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด

* ต้องมีความสอดคล้องอย่างน้อย 1 ข้อ

☐ พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566

มาตรา 7. การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีเป้าหมายเพื่อจัดให้มีระบบกระตุ้น ชี้นำ หรืออำนวยความสะดวกด้วยวิธีการใด ๆ ให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในเรื่องที่ตนสนใจหรือตามความถนัดของตน สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทุกประเภทได้ในเวลาใด ๆ ที่ตนสะดวกโดยไม่มีภาระค่าใช้จ่าย เกินสมควร และเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวาง รู้เท่าทันพัฒนาการของโลกอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งนำความรู้ไปเติมเต็มชีวิตให้แก่ตนเองหรือเกิดประโยชน์ต่อสังคม โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิ ตามความเหมาะสมด้วยก็ได้

☐ กฎหมายอื่น เช่น ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง (ถ้ามี)

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ, โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน, การแปรรูปสมุนไพร, สร้างสุข สร้างรายได้ ด้วยสมุนไพรในชุมชน

S2 : สรุปเนื้อหาสำคัญของโครงการ

1. หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาทักษะอาชีพ และการสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพให้กับประชาชนทุกช่วงวัย เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประกอบกับแนวทางการพัฒนาชุมชนที่ให้ความสำคัญกับการนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมุนไพรจึงนับเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีศักยภาพในการนำมาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและส่งเสริมสุขภาวะของประชาชนในชุมชนได้เป็นอย่างดี ปัจจุบันในชุมชนมีพืชสมุนไพรหลากหลายชนิดที่สามารถปลูกได้เองหรือมีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ขมิ้นชัน จิง ตะไคร้ มะกรูด โพล และสมุนไพรพื้นบ้านอื่น ๆ ซึ่งล้วนมีสรรพคุณที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ สามารถนำมาใช้ในการดูแลสุขภาพและครอบครัว รวมทั้งสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น สมุนไพร ลูกประคบสมุนไพร น้ำขิงสมุนไพร น้ำมันนวดสมุนไพรและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการแปรรูปสมุนไพรอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมถึงขาดความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน และการกำหนดราคาจำหน่าย ส่งผลให้ไม่สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการแปรรูปสมุนไพรจึงเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติจริง สามารถนำสมุนไพรในชุมชนมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานปลอดภัยต่อผู้บริโภค และสามารถต่อยอดเป็นอาชีพเสริมหรืออาชีพหลักได้ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สร้างความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการอนุรักษ์และสืบสานองค์ความรู้ด้านสมุนไพรไทย ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ อีกทั้งการแปรรูปสมุนไพรยังเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่น ลดการสูญเสียผลผลิต สร้างโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน และส่งเสริมเศรษฐกิจให้มีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า มีเหตุผล และสามารถพึ่งพาตนเองได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน

ดังนั้น ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอจึงได้จัดทำโครงการ “แปรรูปสมุนไพร สร้างสุข สร้างรายได้ ด้วยสมุนไพรในชุมชน” ขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการแปรรูปสมุนไพร สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ต่อยอดสู่การสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ รวมทั้งร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาสมุนไพรไทยให้คงอยู่กับชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของสมุนไพรในชุมชน รวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพได้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อพัฒนาทักษะการแปรรูปสมุนไพรให้แก่ประชาชน สามารถผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพและปลอดภัยได้
3. เพื่อส่งเสริมการสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน โดยนำความรู้และทักษะการแปรรูปสมุนไพรไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์หรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจในชุมชนได้

3. กลุ่มเป้าหมาย/เป้าหมายและตัวชี้วัด ระบุผลที่จะได้จากการดำเนินโครงการโดยตรงเมื่อสิ้นสุดโครงการ

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

1).....ประชาชนทั่วไป.....จำนวน..... 63 คน.....

3.2 เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงผลผลิต (Output) : ระบุผลที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่การดำเนินโครงการสิ้นสุด สามารถวัดและประเมินผลได้

เชิงผลลัพธ์ (Outcomes) : ระบุผลประโยชน์ที่ได้รับจากผลผลิต (Output) ซึ่งอาจเป็นผลต่อเนื่องที่เกิดขึ้นหลังจากเสร็จสิ้นโครงการไปช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว ซึ่งเป็นปลายทางสุดท้ายที่ต้องการให้บรรลุจากการดำเนินโครงการ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เชิงผลผลิต (Output)		
1) ประชาชน จำนวน 63 คน	1) ร้อยละ 100 ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความต้องการ	63 คน
เชิงผลลัพธ์ (Outcomes)		
1) - ร้อยละ 100 ของกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการนำสมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว รวมทั้งต่อยอดเป็นอาชีพหรือสร้างรายได้เสริมได้อย่างเหมาะสม ผู้เข้าร่วมเกิดความตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของสมุนไพรพื้นบ้านมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในชุมชน ส่งผลให้ชุมชนสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ลดรายจ่าย และสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก อันนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและการพึ่งพาตนเองได้ - ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับดีขึ้น	ผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแปรรูปสมุนไพรเพิ่มขึ้นและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องสามารถผลิตผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรได้จริงรวมทั้งนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ตลอดจนต่อยอดเพื่อสร้างรายได้หรือเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ในชุมชนได้ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมในระดับดีขึ้นไป และเกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสมุนไพรสู่ครอบครัวและชุมชน ส่งผลให้ชุมชนตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของสมุนไพรพื้นบ้าน สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	

4. ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการ

วันที่ 13-14 สิงหาคม พ.ศ.2569

การทำลูกประคบสมุนไพรในชุมชน ดำเนินการจัดในวันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ.2569

- ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลบางมูลนาก
- ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลหอไกร
- ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลเนินมะกอก
- ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลบางไผ่ ดำเนินการจัดในวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2569

การแปรรูปสมุนไพรในชุมชน ดำเนินการจัดในวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2569

- ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลวังกรด
- ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลวังตะกู
- ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลวังสำโรง

การแปรรูปน้ำขิงสมุนไพรในชุมชน ดำเนินการจัดในวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2569

- ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลห้วยเขน
- ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลลำประดา
- ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลภูมิ

S3 : กิจกรรมและงบประมาณ

5. **วิธีดำเนินการ** ระบุกิจกรรมหลักและงบประมาณ โดยต้องสะท้อนความเป็นไปได้ในการส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ขั้นตอนของกิจกรรมต้องมีความสมเหตุสมผลและสอดคล้องกัน ตลอดจนงบประมาณที่คาดว่าจะใช้ในการดำเนินกิจกรรมต้องมีความเหมาะสมและคุ้มค่า

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย		พื้นที่ (ระยะเวลา)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)				งบประมาณ รวม (บาท)
	เชิงปริมาณ (ประเภทเป้าหมาย)	เชิงคุณภาพ (ผลที่ได้รับ)		Q1 (ตค-ธค)	Q2 (มค-มีค)	Q3 (เมย-มิย)	Q4 (กค-กย)	
1) โครงการแปรรูปสมุนไพร สร้างสุข สร้างรายได้ ด้วยสมุนไพรในชุมชน การทำลูกประคบสมุนไพร วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ.2569 - ศกร.ระดับตำบลบางมูลนาก - ศกร.ระดับตำบลห่อไกร - ศกร.ระดับตำบลเนินมะกอก - ศกร.ระดับตำบลบางไผ่ จัดวันที่ ๑๔ ส.ค. พ.ศ.๒๕๖๙ การแปรรูปสมุนไพรใน ชุมชน วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2569 - ศกร.ระดับตำบลวังกรด - ศกร.ระดับตำบลวังตะกู่ - ศกร.ระดับตำบลวังสำโรง การแปรรูปน้ำขิงสมุนไพร วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2569 - ศกร.ระดับตำบลห้วยเขน - ศกร.ระดับตำบลลำประดา - ศกร.ระดับตำบลลุมมิ	1. ประชาชนทั่วไป 63 คน 1.1 ตำบลบางมูลนาก 7 คน 1.2 ตำบลบางไผ่ 7 คน 1.3 ตำบลห่อไกร 7 คน 1.4 ตำบลเนินมะกอก 6 คน 1.5 ตำบลลำประดา 6 คน 1.6 ตำบลวังกรด 6 คน 1.7 ตำบลวังตะกู่ 6 คน 1.8 ตำบลวังสำโรง 6 คน 1.9 ตำบลลุมมิ 6 คน 1.10 ตำบลห้วยเขน 6 คน	ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะใน การแปรรูปสมุนไพรเพิ่ม มากขึ้น สามารถนำ สมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชน มาใช้ประโยชน์ในการดูแล สุขภาพและพัฒนาเป็น ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพได้ เกิดความตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของ สมุนไพรพื้นบ้าน ผู้เข้าร่วม สามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิต ลดรายจ่าย และสร้าง โอกาสในการเพิ่มรายได้ ให้แก่ตนเองและครอบครัว	ศกร.ระดับตำบล ทั้ง 10 ตำบล (ส.ค. 2569)	-	-	-	25,200	25,200.-
งบประมาณรวมทั้งสิ้น							25,200.-	25,200.-

* ระบุกิจกรรมให้ครบทั้งกระบวนการ ทั้งที่ใช้งบประมาณ และไม่ใช้งบประมาณ

6. วงเงินงบประมาณ (ประมาณการค่าใช้จ่าย)

ใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2569 จากแผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิต ผู้รับบริการการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ประเภทบ ดำเนินงาน การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน รหัส 20334332005002000000 แหล่งของเงิน 6911200 จำนวน 25,200 บาท (- สองหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน-) รายละเอียดดังนี้

6.1 โครงการแปรรูปสมุนไพร สร้างสุข สร้างรายได้ ด้วยสมุนไพรในชุมชน

1) ค่าอาหาร		4,410.- บาท
1.1) ค่าอาหารกลางวัน		
63 คน × 70 บาท × 1 มื้อ	=	4,410.- บาท
		900.- บาท
1.2) ค่าป้ายไวนิลโครงการ	=	900.- บาท
3 ผืน × 300 บาท		
1.3) ค่าวัสดุการเรียนรู้		10,000.- บาท
	=	10,000 บาท
1.4) ค่าวัสดุสำนักงาน		9,890.- บาท
	=	9,890 บาท
(เฉลี่ยค่าใช้จ่ายสำหรับจัดกิจกรรม)		
		25,200.-
		บาท
รวมทั้งสิ้น สองหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน		25,200.- บาท
(*ขอถัวจ่ายตามที่จ่ายจริงทุกรายการ)		

7. เครือข่าย (ถ้ามี) *หน่วยงาน/องค์กรที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ (ไม่ใช่หน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้)

-

8. โครงการที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) *โครงการที่มีความเกี่ยวข้องภายใต้แผนงานเดียวกัน

8.1 โครงการนิเทศภายในสถานศึกษาและโครงการประกันคุณภาพ

9. การติดตามและประเมินผลโครงการ (วิธีการ/เครื่องมือ)

9.1 ประเมินความพึงพอใจ

9.2 สรุปโครงการ

10. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการ ระบุปัจจัยที่จะทำให้เกิดความเสี่ยงที่โครงการจะดำเนินการไม่ได้ หรือ ดำเนินการแล้ว ไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย/ตัวชี้วัด และการบริหารจัดการ/แก้ไขความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง
โครงการอาจประสบปัญหาด้านปริมาณและคุณภาพของวัตถุดิบสมุนไพรที่มีไม่เพียงพอหรือไม่สม่ำเสมอตามฤดูกาล ส่งผลต่อการฝึกปฏิบัติและการผลิตผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมโครงการบางส่วนอาจมีพื้นฐานความรู้และทักษะที่แตกต่างกัน ทำให้การเรียนรู้และการปฏิบัติงานเป็นไปได้อาจไม่เท่าเทียมกัน รวมถึงข้อจำกัดด้านวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณที่อาจไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมอย่างเต็มประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากร การเตรียมความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ และการสร้างเครือข่ายสนับสนุนจากภาคีชุมชนเพื่อช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จของโครงการ	โครงการได้มีการวางแผนบริหารความเสี่ยงโดยสำรวจและเตรียมความพร้อมด้านวัตถุดิบสมุนไพรจากแหล่งเรียนรู้และแหล่งผลิตในชุมชนล่วงหน้า เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม รวมทั้งจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ มีการชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงานและจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้เข้าร่วมที่มีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันสามารถเรียนรู้และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและปราชญ์ชุมชนในการเป็นวิทยากรและให้คำแนะนำตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านคุณภาพ บรรจุภัณฑ์ และการประชาสัมพันธ์ เพื่อเพิ่มโอกาสในการนำความรู้ไปต่อยอดสร้างรายได้และลดความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

กำหนดการ
โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
การแปรรูปสมุนไพร สร้างสุข สร้างรายได้ ด้วยสมุนไพรในชุมชน
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพิจิตร
วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๙
ณ ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลวังกรด,ตำบลวังตะกู,ตำบลวังสำโรง อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

วัน/เวลา	รายการ	ผู้รับผิดชอบ
๐๘.๓๐-๐๙.๐๐ น.	- ลงทะเบียน	นางสาวอนุสรรา แสงดาว,นายธัชพล เมืองก่อ, นางสาวสุพัตรา บากอง ครูศูนย์การเรียนรู้
๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น.	- พิธีเปิดโครงการ	นางสาวนภัสวรรณ อุฤทธิ์ ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอบางมูลนาก
๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ ๑. เรื่อง ความสำคัญของสมุนไพรในชุมชน การใช้ประโยชน์ และแนวทางการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร ๒. เรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแนวทาง การตลาดชุมชน”	นางสาวอนุสรรา แสงดาว,นายธัชพล เมืองก่อ, นางสาวสุพัตรา บากอง ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐-๑๕.๐๐ น.	-ฝึกปฏิบัติการแปรรูปสมุนไพร การแปรรูปสมุนไพร	นางสาวอนุสรรา แสงดาว,นายธัชพล เมืองก่อ, นางสาวสุพัตรา บากอง ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๕.๑๕-๑๖.๑๕ น	- ฝึกปฏิบัติการบรรจุภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน การกำหนดราคา และการนำเสนอผลิตภัณฑ์	นางสาวอนุสรรา แสงดาว,นายธัชพล เมืองก่อ, นางสาวสุพัตรา บากอง ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๖.๑๕-๑๖.๓๐ น	- สรุปองค์ความรู้ - ประเมินความพึงพอใจ, ติดตามประเมินผล - ปิดโครงการ	นางสาวอนุสรรา แสงดาว,นายธัชพล เมืองก่อ, นางสาวสุพัตรา บากอง ครูศูนย์การเรียนรู้ นางสาวนภัสวรรณ อุฤทธิ์ ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอบางมูลนาก

หมายเหตุ กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

กำหนดการ
โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
การแปรรูปสมุนไพร สร้างสุข สร้างรายได้ ด้วยสมุนไพรในชุมชน
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพิจิตร
วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๙
ณ ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลห้วยเขน,ตำบลลำประดา,ภูมิ อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

วัน/เวลา	รายการ	ผู้รับผิดชอบ
๐๘.๓๐-๐๙.๐๐ น.	- ลงทะเบียน	ว่าที่ร.ต.หญิงสาวิตรี โพธิ์เย็น , นางสาวอุษา ยิ่งสุข,นางอุบล ขวัญมุข, ครูศูนย์การเรียนรู้
๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น.	- พิธีเปิดโครงการ	นางสาวนภัสวรรณ อุฤทธิ์ ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอบางมูลนาก
๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ ๑. เรื่อง ความสำคัญของสมุนไพรในชุมชน การใช้ประโยชน์ และแนวทางการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร ๒. เรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแนวทาง การตลาดชุมชน”	ว่าที่ร.ต.หญิงสาวิตรี โพธิ์เย็น , นางสาวอุษา ยิ่งสุข,นางอุบล ขวัญมุข, ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐-๑๕.๐๐ น.	-ฝึกปฏิบัติการแปรรูปสมุนไพร การแปรรูปน้ำซังสมุนไพร	ว่าที่ร.ต.หญิงสาวิตรี โพธิ์เย็น , นางสาวอุษา ยิ่งสุข,นางอุบล ขวัญมุข, ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๕.๑๕-๑๖.๑๕ น	- ฝึกปฏิบัติการบรรจุภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน การกำหนดราคา และการนำเสนอผลิตภัณฑ์	ว่าที่ร.ต.หญิงสาวิตรี โพธิ์เย็น , นางสาวอุษา ยิ่งสุข,นางอุบล ขวัญมุข, ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๖.๑๕-๑๖.๓๐ น	- สรุปองค์ความรู้ - ประเมินความพึงพอใจ, ติดตามประเมินผล - ปิดโครงการ	ว่าที่ร.ต.หญิงสาวิตรี โพธิ์เย็น , นางสาวอุษา ยิ่งสุข,นางอุบล ขวัญมุข, ครูศูนย์การเรียนรู้ นางสาวนภัสวรรณ อุฤทธิ์ ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอบางมูลนาก

หมายเหตุ กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

กำหนดการ
โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
โครงการแปรรูปสมุนไพร สร้างสุข สร้างรายได้ ด้วยสมุนไพรในชุมชน
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพิจิตร
วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๙
ณ ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลบางมูลนาก,ตำบลหอไกร,ตำบลเนินมะกอก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

วัน/เวลา	รายการ	ผู้รับผิดชอบ
๐๘.๓๐-๐๙.๐๐ น.	- ลงทะเบียน	นางสาวกิตติยา รอดมา,นางสาวกัลยา เจชอ นางสาวพีระยา ฐูปูชา ครูศูนย์การเรียนรู้
๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น.	- พิธีเปิดโครงการ	นางสาวนภัสวรรณ อุฤทธิ์ ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอบางมูลนาก
๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ ๑. เรื่อง ความสำคัญของสมุนไพรในชุมชน การใช้ประโยชน์ และแนวทางการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร ๒. เรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแนวทาง การตลาดชุมชน”	นางสาวกิตติยา รอดมา,นางสาวกัลยา เจชอ นางสาวพีระยา ฐูปูชา ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐-๑๕.๐๐ น.	-ฝึกปฏิบัติการแปรรูปสมุนไพร การทำลูกประคบสมุนไพร	นางสาวกิตติยา รอดมา,นางสาวกัลยา เจชอ นางสาวพีระยา ฐูปูชา ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๕.๑๕-๑๖.๑๕ น	- ฝึกปฏิบัติการบรรจุภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน การกำหนดราคา และการนำเสนอผลิตภัณฑ์	นางสาวกิตติยา รอดมา,นางสาวกัลยา เจชอ นางสาวพีระยา ฐูปูชา ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๖.๑๕-๑๖.๓๐ น	- สรุปองค์ความรู้ - ประเมินความพึงพอใจ, ติดตามประเมินผล - ปิดโครงการ	นางสาวกิตติยา รอดมา,นางสาวกัลยา เจชอ นางสาวพีระยา ฐูปูชา ครูศูนย์การเรียนรู้ นางสาวนภัสวรรณ อุฤทธิ์ ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอบางมูลนาก

หมายเหตุ กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

กำหนดการ
โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
โครงการแปรรูปสมุนไพร สร้างสุข สร้างรายได้ ด้วยสมุนไพรในชุมชน
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพิจิตร
วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๙
ณ ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลบางไผ่ อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

วัน/เวลา	รายการ	ผู้รับผิดชอบ
๐๘.๓๐-๐๙.๐๐ น.	- ลงทะเบียน	นางวิณา จันทรมณี ครูศูนย์การเรียนรู้
๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น.	- พิธีเปิดโครงการ	นางสาวนภัสวรรณ อุฤทธิ์ ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอบางมูลนาก
๑๐.๐๐-๑๒.๐๐ น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ ๑. เรื่อง ความสำคัญของสมุนไพรในชุมชน การใช้ประโยชน์ และแนวทางการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร ๒. เรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแนวทาง การตลาดชุมชน”	นางวิณา จันทรมณี ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐-๑๕.๐๐ น.	- ฝึกปฏิบัติการแปรรูปสมุนไพร การทำลูกประคบสมุนไพร	นางวิณา จันทรมณี ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๕.๑๕-๑๖.๑๕ น.	- ฝึกปฏิบัติการบรรจุภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน การกำหนดราคา และการนำเสนอผลิตภัณฑ์	นางวิณา จันทรมณี ครูศูนย์การเรียนรู้
๑๖.๑๕-๑๖.๓๐ น.	- สรุปองค์ความรู้ - ประเมินความพึงพอใจ, ติดตามประเมินผล	นางวิณา จันทรมณี ครูศูนย์การเรียนรู้
	- ปิดโครงการ	นางสาวนภัสวรรณ อุฤทธิ์ ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอบางมูลนาก

หมายเหตุ กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเอง
โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙
หลักสูตร โครงการแปรรูปสมุนไพร สร้างสุข สร้างรายได้ ด้วยสมุนไพรในชุมชน จำนวน ๖ ชั่วโมง

ความเป็นมา

ปัจจุบันสมุนไพรเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีบทบาทสำคัญในการดูแลสุขภาพ การดำรงชีวิต และการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทที่มีการปลูกและใช้สมุนไพรเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน อย่างไรก็ตาม สมุนไพรหลายชนิดยังถูกนำมาใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มศักยภาพ ขาดการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า และขาดความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดในปัจจุบัน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก จึงเล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้การนำสมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชนมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เช่น ชาสมุนไพร สบู่สมุนไพร ลูกประคบสมุนไพร และผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพอื่น ๆ ซึ่งนอกจากจะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับวัตถุดิบในท้องถิ่นแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการดูแลสุขภาพด้วยภูมิปัญญาพื้นบ้าน ลดรายจ่ายในครัวเรือน และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน

ดังนั้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการแปรรูปสมุนไพร สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและต่อยอดเป็นอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต การพึ่งพาตนเอง และการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน

หลักการของหลักสูตร

๑ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและสามารถนำสมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์และแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า สร้างรายได้ และลดรายจ่ายในครัวเรือน

๒ พัฒนาความรู้และทักษะอาชีพจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้และฝึกปฏิบัติการแปรรูปสมุนไพรอย่างถูกต้อง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพหรือพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนได้

๓ เสริมสร้างการพึ่งพาตนเองและความเข้มแข็งของชุมชน สนับสนุนให้ประชาชนนำความรู้ด้านสมุนไพรไปใช้ในการดูแลสุขภาพ สร้างอาชีพ และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ครอบครัวและชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชน

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสมุนไพรในชุมชน สามารถเลือกใช้และแปรรูปสมุนไพรได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย

๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือพัฒนาเป็นอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้

๓. เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการพึ่งพาตนเองของชุมชน โดยการใช้ทรัพยากรสมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเข้มแข็งของชุมชน

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

กลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป จำนวน ๖๓ คน ในพื้นที่อำเภอบางมูลนาก จำนวน ๑๐ ตำบล

เชิงคุณภาพ

ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของสมุนไพรในชุมชน สามารถนำสมุนไพรมาใช้ในการดูแลสุขภาพและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพได้อย่างเหมาะสม มีทักษะในการแปรรูปสมุนไพรและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือน ตลอดจนเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ครอบครัวและชุมชน ส่งผลให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ระยะเวลา จำนวน ๖ ชั่วโมง

๑. ทฤษฎี ๒ ชั่วโมง

๒. ปฏิบัติ ๔ ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

-แผ่นพับ

-สื่อ Youtube

-อินเทอร์เน็ต

-ภูมิปัญญา

แหล่งเรียนรู้

-

รายละเอียดโครงสร้าง

โครงการแปรรูปสมุนไพร สร้างสุข สร้างรายได้ ด้วยสมุนไพรในชุมชนจำนวน ๖ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง ความสำคัญของสมุนไพรในชุมชน การใช้ประโยชน์ และแนวทางการเพิ่มมูลค่าสมุนไพร	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของสมุนไพรในชุมชน สามารถนำสมุนไพรไปใช้ในการดูแลสุขภาพ และการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถวิเคราะห์แนวทางการเพิ่มมูลค่าสมุนไพรเพื่อต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์หรือสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้ พร้อมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพรให้คงอยู่สืบไป	ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และคุณค่าของสมุนไพรในชุมชน รวมทั้งการนำสมุนไพรไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพและการดำรงชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม ศึกษาแนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพร ตลอดจนการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรเพื่อเพิ่มมูลค่า สร้างรายได้ และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน	วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของสมุนไพรในชุมชน พร้อมยกตัวอย่างสมุนไพรที่พบในท้องถิ่นและแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวัน พร้อมร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการเพิ่มมูลค่าสมุนไพรเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน สรุปองค์ความรู้และซักถามข้อสงสัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง	๑ ชม.	
๒	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแนวทางการตลาดชุมชน”	ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ พัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร สามารถวิเคราะห์และออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคได้ รวมทั้งมีความรู้เกี่ยวกับการกำหนดราคา การบรรจุภัณฑ์ และช่องทางการตลาดชุมชน ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ศึกษาเกี่ยวกับหลักการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร การคัดเลือกวัตถุดิบ การออกแบบและปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของผู้บริโภค การออกแบบบรรจุภัณฑ์และฉลากผลิตภัณฑ์ การคำนวณต้นทุนและกำหนดราคาจำหน่าย รวมถึงแนวทางการประชาสัมพันธ์ การสร้างแบรนด์ และช่องทางการตลาดทั้งในชุมชนและออนไลน์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสร้างโอกาสในการสร้างรายได้	วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร การคัดเลือกวัตถุดิบ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน และการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ จากนั้นให้ผู้เรียนศึกษาและวิเคราะห์ตัวอย่างผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ประสบความสำเร็จ พร้อมร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการตลาดชุมชน และการประชาสัมพันธ์สินค้า ผู้เรียนร่วมกันออกแบบแนวคิดผลิตภัณฑ์ และนำเสนอแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่ม ก่อนสรุปองค์ความรู้และแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ในการสร้างรายได้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน	๑ ชม.	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	ฝึกปฏิบัติการแปรรูปสมุนไพร การแปรรูปสมุนไพร, การแปรรูปน้ำขงสมุนไพร, การทำลูกประคบสมุนไพร การทำลูกประคบสมุนไพร วันที่ ๑๓ ส.ค. พ.ศ.๒๕๖๙ - ศกร.ระดับตำบลบางมูลนาก - ศกร.ระดับตำบลหอยไกร - ศกร.ระดับตำบลเนินมะกอก - ศกร.ระดับตำบลบางไผ่ จัดวันที่ ๑๔ ส.ค. พ.ศ.๒๕๖๙ การแปรรูปสมุนไพร วันที่ ๑๔ ส.ค. พ.ศ.๒๕๖๙ - ศกร.ระดับตำบลวังกรด - ศกร.ระดับตำบลวังตะกู - ศกร.ระดับตำบลวังสำโรง การแปรรูปน้ำขงสมุนไพร วันที่ ๑๔ ส.ค. พ.ศ.๒๕๖๙ - ศกร.ระดับตำบลห้วยเขน - ศกร.ระดับตำบลลำประดา - ศกร.ระดับตำบลภูมิ	ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการแปรรูปสมุนไพร สามารถเลือกใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถฝึกปฏิบัติการทำสมุนไพร น้ำขงสมุนไพร และลูกประคบสมุนไพรได้อย่างถูกต้อง และมีคุณภาพตลอดจนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ต่อยอดเป็นอาชีพ และสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้	ศึกษาและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการคัดเลือกวัตถุดิบสมุนไพร การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรรูปสมุนไพร หลักการและขั้นตอนการทำสมุนไพร น้ำขงสมุนไพร และการทำลูกประคบสมุนไพร ตลอดจนวิธีการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ การควบคุมคุณภาพ ความสะอาด และความปลอดภัยในการผลิต รวมทั้งแนวทางการนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรไปใช้ประโยชน์และต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน	วิทยากรอธิบายความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการแปรรูปสมุนไพร พร้อมสาธิตการเตรียมวัตถุดิบ วัสดุ อุปกรณ์ และขั้นตอนการผลิตสมุนไพร น้ำขงสมุนไพร และลูกประคบสมุนไพร จากนั้นให้ผู้เรียนลงมือฝึกปฏิบัติจริงเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยมีวิทยากรคอยให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาระหว่างการปฏิบัติ ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปผลการปฏิบัติ และประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ได้ เพื่อนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและต่อยอดสร้างรายได้ในชุมชนต่อไป		๓ ชม.
๔	ฝึกปฏิบัติการบรรจุภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน การกำหนดราคา และการนำเสนอผลิตภัณฑ์	ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน และการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม สามารถฝึกปฏิบัติการบรรจุผลิตภัณฑ์ การคำนวณต้นทุนและกำหนดราคาจำหน่ายได้ รวมทั้งสามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์และประชาสัมพันธ์สินค้าได้ เพื่อนำไปต่อยอดในการสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้ให้กับ ครอบครัว	ศึกษาและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับหลักการออกแบบและเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร การจัดทำฉลากผลิตภัณฑ์ การคำนวณต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาจำหน่ายให้สอดคล้องกับต้นทุนและความต้องการของตลาด ตลอดจนเทคนิคการนำเสนอผลิตภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์ และช่องทางการจำหน่าย เพื่อเพิ่มมูลค่า สร้างความน่าสนใจ และเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์สมุนไพรของชุมชน	วิทยากรบรรยายและสาธิตการออกแบบบรรจุภัณฑ์ การจัดทำฉลากผลิตภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน และการกำหนดราคาจำหน่ายที่เหมาะสม จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการบรรจุผลิตภัณฑ์สมุนไพร จัดทำฉลากคำนวณต้นทุน และกำหนดราคาจำหน่ายด้วยตนเอง พร้อมทั้งฝึกการนำเสนอผลิตภัณฑ์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน โดยมีวิทยากรให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์และต่อยอดสร้างรายได้ในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ		๑ ชม.

การวัดผลประเมินผล

๑. แบบประเมินความพึงพอใจ
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐